Prima instanță: Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni), judecător Corina Albu

dosarul nr.2a-1480/25
2-24046449-02-2a-22042025

D E C I Z I E

18 noiembrie 2025 mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Serghei Dimitriu
Judecătorii Eleonora Badan-Melnic și Violeta Gîrleanu
Grefier Duțul Daniela

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de avocatul Bria Constantin, reprezentantul apelantului Garștea-Bria Svetlana împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20.12.2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Garștea-Bria Svetlana către Judecătoria Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii privind încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul reținerii plăților în caz de eliberare din serviciu și a cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. La data de 26.03.2024, Garștea-Bria Svetlana a depus cerere de chemare în judecată către Judecătoria Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii privind încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul reținerii plăților în caz de eliberare din serviciu și a cheltuielilor de judecată (f.d.3-5).
2. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că a activat în Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) în calitate de judecător din anul 1994. Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.05.2023, a fost acceptată cererea sa de demisie onorabilă din funcția de judecător în baza art.25 alin.(1), lit.k) și art.26 din Legea nr.544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, din data de 07.05.2023, cu achitarea indemnizației unice de concediere.

Reclamanta a menționat că din motivul neachitării pentru perioadă îndelungată a indemnizației unice de concediere, de mai multe ori s-a adresat verbal administrației instanței de judecată, cu solicitarea executării hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8

din 02.05.2023, însă i s-a comunicat că achitarea indemnizației la moment nu este posibilă din lipsa surselor bănești.

Astfel, reclamanta a indicat că la data de 29.09.2023, s-a adresat Judecătoriei Chișinău (sediul Central) cu cerere prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației unice de concediere cu transferarea acesteia pe contul său bancar în BC ”Moldinconbank” SA, pe care primește pensia, însă nu a primit nici un răspuns de la Judecătoria Chișinău (sediul Central) despre motivele neachitării indemnizației.

Totodată a subliniat că din motivul neexecutării o perioadă îndelungată a hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8din 02.05.2023 în partea ce ține de achitarea indemnizației unice de concediere, cu referire la prevederile art.25 alin.(1), lit.a), k), art.26 din Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, a fost nevoită la data de 24.10.2023 să se adreseze la Judecătoria Chișinău, cu cererea prealabilă.

Ca rezultat, după mai multe contacte telefonice efectuate, la data de 07.11.2023 pe contul bancar deținut la BC ”Moldindconbank” SA a parvenit suma de 290 379,16 lei, transferată de către pârât cu titlu de „îndemniz. la încet. acțiun. contract. muncă, indemn. transf. la card pen. luna octombrie 2023 conf. list. de pl. nr. ***** din 31.10.2023 rate”.

La fel, a precizat reclamanta că la 15.11.2023 a ridicat la oficiul poștal scrisoarea recomandată, în care cu referire la cererea prealabilă înaintată, se afla comunicarea pârâtului nr.***** din 07.11.2023 semnată de către Președintele interimar al Judecătoriei Chișinău, Mitrofan Livia, conform căreia: ”la data de 26.05.2023 Judecătoria Chișinău a înaintat un demers Consiliului Superior al Magistraturii privind alocarea suplimentară a surselor financiare inclusiv întru executarea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.052023, cu anexarea calculelor pentru achitarea indemnizației unice de concediere a judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău Garștea-Bria Svetlana în sumă de 467 768,63 lei”.

Suplimentar a afirmat reclamanta că pentru perioada neachitării în termenul stabilit de Codul Muncii a indemnizației unice de concediere a judecătorului în sumă de 290 379,16 lei, s-a calculat în conformitate cu art.330 Codul muncii, pentru perioada 23.05.2023 - 07.11.2023, suma de 146 351,10 lei, ce se confirmă prin calculul anexat.

În final, reclamanta Garștea-Bria Svetlana a conchis că refuzând fără nici un motiv întemeiat de a-i achita indemnizația unică de concediere în termenul stabilit de legislația muncii, pârâtul a încălcat prevederile legale și drepturile sale, prevăzute de legislația în vigoare.

A solicitat reclamanta Garștea-Bria Svetlana încasarea din contul Judecătoriei Chișinău a prejudiciului cauzat în sumă de 146 351,10 lei și cheltuielilor de judecată.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28.03.2024, cererea de chemare în judecată înaintată de Garștea-Bria Svetlana către Judecătoria Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii privind încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul reținerii plăților în caz de eliberare din serviciu și a cheltuielilor de judecată, a fost transmisă Curții de Apel Chișinău, pentru soluționarea posibilității strămutării acesteia într-o altă instanță judecătorească egală în grad (f.d.18-19).

4. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09.04.2024, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Garștea-Bria Svetlana, a fost strămutată pentru judecare la Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni) (f.d.25-25 verso).

Poziția instanței de fond:

5. Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20.12.2024, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Garștea-Bria Svetlana către Judecătoria Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii privind încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul reținerii plăților în caz de eliberare din serviciu și a cheltuielilor de judecată (f.d.83, 89-96).

Solicitarea apelantului:

6. La data de 03.01.2025, avocatul Bria Constantin, reprezentantul apelantului Garștea-Bria Svetlana, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20.12.2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.105-111).

Argumentele părților:

7. *În motivarea apelului*, *avocatul Bria Constantin, reprezentantul apelantului Garştea-Bria Svetlana*, a menționat că instanța de fond în cadrul examinării cauzei nu a stabilit din care motive apelantei nu i s-a adus la cunoștință şi nu i-a fost înmânată copia ordinului nr.200 din 05.05.2023 al Președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, Șova Nicolae, prin care s-a luat act de hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.05.2023 cu privire la cererea de demisie a judecătoarei Garstea-Bria Svetlana de la Judecătoria Chișinău, cu eliberarea doamnei Garştea-Bria Svetlana din funcția de judecător de la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), începând cu 07.05.2023.

A specificat că trezește nedumerire așa-zisa motivare a instanței, prin care s-a ajuns la concluzia despre lipsa vinei Judecătoriei Chișinău, care "... nu a fost probată de către reclamantă", deoarece verificarea existenței/transferării din bugetul de stat a surselor materiale pe conturile instanței de judecată în vederea acordării judecătorilor (inclusiv, şi judecătorului Garştea-Bria Svetlana) a indemnizației unice de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar, pentru 28 ani complete de activitate în funcția de judecător, este obligația conducerii instanței, care cunoștea cu certitudine despre demisia apelantei anume în luna mai 2023 în legătură cu prevederile legale - atingerea plafonului de vârstă, deoarece cererea de demisie a fost înregistrată în cancelaria sediului central nemijlocit în ziua depunerii, iar sursele materiale în acest scop au fost planificate şi incluse de către Consiliul Superior al Magistraturii în proiectele bugetelor instanțelor judecătorești (inclusiv a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) pentru anul 2023 şi prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.203/15 din 04.10.2022 au fost aprobate. Faptul dat este recunoscut de către Consiliul Superior al Magistraturii în referința depusă.

Totodată, a notat că în pct. pct.43, 52 din motivarea hotărârii, instanța de judecată a stabilit vina pârâtului în neexecutarea obligației de achitare a indemnizației reclamantei, însă motivele neexecutării indicate de către instanță, sunt artificiale şi care contrazic situația reală şi conținutul hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.203/15 din 04.10.2022.

A menționat că nu se pune la îndoială modul de formare a bugetelor instanțelor judecătorești şi aprobarea proiectelor acestora de către Consiliul Superior al Magistraturii, deoarece apelanta nu a contestat această procedură, conform căreia la rubrica „solicitări suplimentare", Consiliul Superior al Magistraturii la categoria cheltuieli pentru achitarea indemnizației unice de concediere a personalului Judecătoria Chișinău pentru anul 2023, a inclus şi judecătorul Garştea-Bria Svetlana. Din aceste considerente apreciază ca fiind una absurdă/eronată concluzia instanței despre lipsa vinovăției intimatului în neexecutarea obligației de achitare a indemnizației apelantei, din motivul lipsei surselor materiale şi necesității adresării către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la alocarea surselor materiale suplimentare.

A conchis că în hotărârea instanței din 20.12.2024 nu s-au găsit răspuns la mai multe întrebări esențiale apărute la examinarea litigiului dedus judecății, dintre care:

- de ce adresările conducerii Judecătoriei Chișinău către Consiliul Superior al Magistraturii au avut loc numai după adresările, inclusiv, scrise ale apelantei cu solicitările achitării indemnizației ?

- de ce la un alt judecător indemnizația a fost achitată rapid şi fără careva probleme (în termenul şi modul legal), iar apelantei - nu ? în cazul dat a avut loc discriminarea apelantei sau nu?!

- dacă era necesară şi obligatorie adresarea apelantei "... prin prisma art. art. 57, 409 Codul contravențional către Inspectoratul de Stat a Muncii, care constată încălcarea termenelor de plată a salariilor, pensiilor, burselor, indemnizațiilor şi de efectuare a altor plăti cu caracter permanent ?

- despre care "contul bancar destinat transferării indemnizației unice de concediere prezentat de către apelanta Garştea-Bria Svetlana" este vorba în pct.48 al motivării şi ce anume a dorit să aducă la cunoștința părților instanța prin conținutul punctului indicat ? Pagina 5 din 7 - dacă apelanta nu poate pretinde la achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 0,03% din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întârziere în conformitate cu art.330 alin.(2) Codul muncii, la ce mărimea poate pretinde apelanta (pct.55 al motivării) ?

- în baza căror înscrisuri/probe instanța a ajuns la concluzia că, "... soldul disponibil din anul 2023 a fost aprobat în anul 2022, fără a se ține cont de cererea de demisie a judecătorului", dacă însăşi Consiliul Superior al Magistraturii în explicația depusă a recunoscut că, "... au fost aprobate proiectele de buget ale instanțelor judecătorești pentru anul 2023 (inclusiv şi pentru Judecătoria Chișinău) şi estimările pentru anii 2024-2025, conform limitelor de resurse şi cheltuieli stabilite, (...) alocații suplimentare pentru achitarea indemnizațiilor unice de demisie la 5 judecători care vor atinge vârsta de pensionare, printre care şi judecătorul Garştea-Bria Svetlana" ?

- în ce scop în pct.55 din motivare este indicată "perioada începând cu 23 mai 2023 şi până la 07.11.2023, data la care a fost achitată indemnizația", dacă începând cu 07.05.2023 relațiile de muncă între judecătorul Svetlana Garştea-Bria şi Judecătoria Chișinău au fost deja încetate ? în hotărârea instanței nu şi-a găsit analiza poziției intimatei referitor la neadresarea apelantei către Inspectoratul de Stat a Muncii pentru constatarea prin prisma art. art. 57, 409 Codul contravențional, vinei angajatorului la încălcarea termenelor de plată a salariilor, pensiilor, burselor, indemnizațiilor şi de efectuare a altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație.

La fel a precizat că conform motivării instanței, " ... reclamantul nu poate pretinde la achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 0,03% din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întârziere în conformitate cu art.330 alin.(2) Codul muncii, deoarece soldul disponibil din anul 2023 a fost aprobat în anul 2022, fără a se tine cont de cererea de demisie a judecătorului" (pct.55 din motivarea).

A specificat că în urma analizei conținutului pct.36 din motivare, stabilește că "Instanța de judecată reține că, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.203/15 din 04.10.2022 au fost aprobate proiectele de buget ale instanțelor judecătorești pentru anul 2023 (inclusiv şi pentru Judecătoria Chișinău) şi estimările pentru anii 2024-2025, conform limitelor de resurse şi cheltuieli stabilite, (...) alocații suplimentare pentru achitarea indemnizațiilor unice de demisie la 5 judecători care vor atinge vârsta de pensionare, printre care si judecătorul Garştea-Bria Svetlana".

În așa mod a conchis că indicarea instanței la "aprobarea proiectelor de buget ale instanțelor judecătorești pentru anul 2023 (inclusiv şi pentru Judecătoria Chișinău), fără a ține cont de cererea de demisie a judecătorului", contrazice conținutul referinței Consiliului Superior al Magistraturii şi însuși Judecătoriei Chișinău în partea ce ține de aprobarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a proiectelor de buget ale instanțelor judecătorești pentru anul 2023 (inclusiv şi pentru Judecătoria Chișinău), inclusiv, alocațiilor suplimentare pentru achitarea indemnizațiilor unice de demisie la 5 judecători care vor atinge vârsta de pensionare, printre care si judecătorul Garştea-Bria Svetlana".

A precizat că potrivit art.330 alin.(2) din Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, (...) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0, 3 la sută din suma neplătită în termen. Apelanta în cererea de chemare în judecată a solicitat încasarea acestor plăți în mărimea indicată de legislator - 0,3 la sută din suma neplătită în termen, însă, contrar prevederilor articolului sus-indicat, contrar cerințelor apelantei expuse în cererea de chemare în judecată şi susținute de către reprezentanții acesteia în cadrul ședinței de judecată, instanța de judecată a analizat şi s-a limitat cu expunerea asupra "cerințelor" de 0,03 % (pct.pct. 50, 52 din motivarea), indicând totodată că, "... reclamantul nu poate pretinde la achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 0,03% din suma neachitată în termen". Înlocuirea la inițiativa instanței de judecată a cuantumului din suma neachitată în termen, solicitat de către apelantă în cererea de

chemare în judecată cu referire la Legea materială, este inadmisibilă, greșeală care totodată nu poate fi corectată în temeiul art.249 din Cod de procedură civilă.

A atras atenția că nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare, în speță, dreptul reclamantei de a pretinde achitarea dobânzii de întârziere.

În ședința de judecată a instanței de fond reprezentanții apelantei au invocat încălcarea de către intimat a prevederilor Legii nr.121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității la achitarea apelantei a indemnizației, exprimată prin neachitarea o perioada îndelungată a acestei sume, în comparație cu alți judecători de același nivel, care au plecat în demisie în legătură cu atingerea plafonului de vârstă, a sumelor bănești, planificate şi incluse în bugetul de stat aprobat, în special, că conducerea pârâtului era obligată să țină cont de aceasta circumstanță la stabilirea perioadei şi ordinii de achitare a altor plăți, făcând o rezervă a sumei stabilite prin Lege.

Astfel a opinat că trezește nedumerirea sa, circumstanța reținută de către instanța de fond în pct.57 al motivării "... achitând îndemnizația unică de concediere, judecătorului demisionat, din contul mijloacele financiare alocate pentru salariile angajaților Judecătoriei Chișinău, ultimii urmau să fie lipsiți de retribuția muncii prestate, fapt ce ar leza dreptul salariatului la retribuirea muncii, ceea ce este inadmisibil conform art. 43 și 45 din Constituție", deoarece această idee contrazice celei expuse de către instanța în pct.36 al motivării. Instanța de fond, având posibilitatea reală și obligația legală de a verifica în mod obiectiv circumstanțele indicate de către apelantă, intimat, de a determina circumstanțele care au importantă pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, a ignorat a se expune asupra acestor motive în hotărârea emisă, limitându-se doar cu referirea în pct.pct.27-30 din motivarea la normele procesuale generale - art. art. 117,118, 121, 130 din Cod de procedură civilă.

În hotărârea instanței există multiple contradicții vădite, lipsa analizei probelor prezentate de către părți, care pun la îndoială legalitatea şi temeinicia hotărârii, fiind încălcate prevederile art.239 din CPC.

Reieșind din cele sus-menționate, a invocat că nu a avut parte de un proces echitabil, ori în cauza Albina vs României, Hotărârea din 28 aprilie 2005, (Cererea nr.57.808/00), definitivă la 28 iulie 2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat la pct.30 că Curtea reamintește că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenţie, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete şi efective (Hotărârea Artico vs Italiei, din 13.05.1980, seria A, nr. 37, p. 16, paragraful 33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real "ascultate", adică în mod corect examinate de către instanța sesizată.

8. *La 23.10.2025, reprezentantul intimatului Judecătoriei Chişinău a depus referință*, prin care a solicitat respingerea apelului pe motiv că hotărârea contestată este una întemeiată și care urmează a fi menținută.

A specificat că prima instanță judecând cauza, în mod justificat a dispus respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Garștea-Bria Svetlana, ținând cont de raționamentele ce

succed. Astfel, la caz, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.05.2023 s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Svetlana Garștea-Bria de la Judecătoria Chișinău, cu eliberarea doamnei Svetlana Garștea-Bria din funcția de judecător de la Judecătoria Chișinău, în baza art.25 alin.(1) lit.k) și art.26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 07.05.2023. Ulterior, prin ordinul președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, Șova Nicolae, nr. 200 din 05.05.2023 s-a luat act de hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.05.2023 cu privire la cererea de demisie a judecătoarei Garștea-Bria Svetlana de la Judecătoria Chișinău, cu eliberarea doamnei Garștea-Bria Svetlana din funcția de judecătoare de la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), începând cu 07.05.2023. Totodată, prin actul administrative vizat s-a ordonat Direcției financiar-economică din cadrul Judecătoriei Chișinău să efectueze calculele și plățile corespunzătoare în vederea acordării judecătoarei Garștea-Bria Svetlana a indemnizației unice de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar, pentru 28 ani complete de activitate în funcția de judecător.

A atras atenția instanței de apel că la caz Judecătoria Chișinău a întreprins măsurile posibile și necesare în vederea achitării în termen a îndemnizației unice de concediere, iar faptul întârzierii achitării sumelor cuvenite doamnei Garștea-Bria Svetlana nu poate fi imputat angajatorului, în speță Judecătoriei Chișinău, în condițiile în care au existat circumstanțe externe și obiective, care au împiedicat executarea obligațiilor de achitare a tuturor plăților cuvenite reclamantei.

În condițiile vizate, a reiterat că în speță nu a fost constatată vina angajatorului, a Judecătoriei Chișinău în neachitarea în termen a indemnizației unice de concediere judecătoarei Garștea-Bria Svetlana, fapt care a și condiționat respingerii acțiunii de către instanța de fond (f.d.123-126).

9. În ședința instanței de apel, avocatul Bria Constantin, reprezentantul apelantului Garștea-Bria Svetlana, a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20.12.2024, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată înaintată.
10. În ședința instanței de apel, reprezentantul intimatului Judecătoria Chișinău nu s-a prezentat, procedura de citare fiind respectată. Prin referința înaintată la 23.10.2025, a solicitat examinarea cererii de apel în lipsă.
11. În ședința instanței de apel, reprezentantul intervenientului accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii, nu s-a prezentat, procedura de citare a fost respectată.

Aprecierea instanței de apel:

12. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul judiciar consideră că cererea de apel urmează a fi admisă, cu casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei spre rejudecare, din următoarele motive.

13. Potrivit art.385 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanțe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).
14. În conformitate cu art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

15. Conform dispozițiilor art. 388 Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă:

a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal;

b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului;

d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces;

f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre;

g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată;

h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural;

i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.

16. Colegiul civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43*).
17. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
18. Astfel, în cauza dedusă judecății, s-a constatat că prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.05.2023, a fost acceptată cererea de demisie înaintată de judecătorul Garștea-Bria Svetlana, din cadrul Judecătoriei Chișinău, dispunându-se

eliberarea acesteia din funcția de judecător al Judecătoriei Chișinău, în temeiul art.25 alin.(1) lit.k) și art.26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, începând cu data de 07.05.2023 (f.d.8-9).

19. Ulterior, prin ordinul președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, Șova Nicolae, nr.200 din 05.05.2023, s-a luat act de hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.05.2023 privind cererea de demisie a judecătorului Garștea-Bria Svetlana și s-a dispus eliberarea acesteia din funcția de judecător al Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), începând cu data de 07.05.2023.
20. Adițional, s-a ordonat Direcției financiar-economice din cadrul Judecătoriei Chișinău să efectueze calculele și plățile aferente, în vederea acordării Svetlanei Garștea-Bria a indemnizației unice de concediere, în cuantum de 50% din produsul înmulțirii salariului mediu lunar, pentru o vechime completă de 28 de ani în activitatea în funcția de judecător.
21. Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 22.06.2023, au fost admise demersurile Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Comrat și Judecătoriei Chișinău referitor la alocarea mijloacelor financiare suplimentare în vederea achitării îndemnizațiilor judecătorilor demisionați, fiind solicitat Ministerului Finanțelor a Republicii Moldova alocarea mijloacelor financiare suplimentare solicitate (f.d.45-48).
22. La 24.10.2023, Garștea-Bria Svetlana a înaintat către Judecătoria Chișinău (sediul Central), cerere prealabilă prin care a solicitat executarea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.136/8 din 02.05.2023 privind achitarea îndemnizației unice la concediere, cu transferarea acesteia pe contul indicat (f.d.11-12).
23. Prin răspunsul Judecătoriei Chișinău nr.514-5799 din 07.11.2023, autoritatea vizată a informat despre întreprinderea măsurilor necesare în vederea executării hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 02.05.2023, precum și despre transferul efectuat conform ordinului de plată nr.698 din 06.11.2023 (f.d.13).
24. La data de 26.03.2024, Garștea-Bria Svetlana a depus cerere de chemare în judecată către Judecătoria Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii privind încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul reținerii plăților în caz de eliberare din serviciu și a cheltuielilor de judecată (f.d.3-5).
25. Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20.12.2024, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Garștea-Bria Svetlana (f.d.83).
26. În opinia Colegiului, prima instanță judecând cauza a încălcat normele de drept procedural, neantrenând o parte în proces, ceea ce aduce atingere drepturilor, intereselor și obligațiilor acesteia.
27. Astfel, în sensul art.67 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pîrît pînă la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanţă sau instanţa de apel dacă hotărîrea ori decizia pronunţată ar putea să influenţeze drepturile sau obligaţiile lui faţă de una din părţi.

Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces şi la cererea uneia dintre părţi sau din oficiul instanţei.

28. Articolul 68 Cod de procedură civilă stabilește că intervenientul accesoriu are drepturile şi obligaţiile procedurale ale părţii căreia i se alătură, cu excepţia dreptului de a modifica temeiul şi obiectul acţiunii, de a majora sau reduce cuantumul pretenţiilor din acţiune, precum şi de a renunţa la acţiune, de a recunoaşte acţiunea sau de a încheia tranzacţie, de a înainta acţiune reconvenţională sau de a cere executarea silită a hotărîrii, încheierii sau deciziei judecătoreşti.
29. Din materialele dosarului rezultă că pretențiile reclamantului vizează încasarea prejudiciului cauzat în urma reținerii plăților în caz de eliberare din serviciu. Luând în considerare funcția deținută de reclamant, se atestă că acordarea salariilor, indemnizațiilor și alte plăți, se efectuează pentru reclamant din bugetul de stat.
30. Astfel, Colegiul atestă că instanța de fond urma să rezolve chestiunea cu privire la participarea în proces a Ministerului Finanțelor – autoritatea publică centrală în domeniul finanțelor publice, care potrivit art.20 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, examinează propunerile de buget ale autorităților publice centrale, elaborează şi prezintă Guvernului proiectul legii bugetului de stat pe anul respectiv şi, în caz de necesitate, proiectele de legi privind modificarea acestuia.
31. În contextul dat, Colegiul judiciar reține că reieșind din obiectului litigiului și natura pretențiilor formulate de reclamant, a fost omisă atragerea în proces a Ministerului Finanțelor. Ori în cauzele ce vizează încasarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, Ministerul Finanțelor urmează a fi atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, întrucât hotărârea judecătorească produce efecte asupra obligațiilor sale bugetare.
32. Drept consecință, Colegiul constată că această încălcare nu poate fi remediată în instanța de apel, întrucât o asemenea soluție ar priva Ministerul Finanțelor de dreptul la examinarea cauzei în mai multe grade de jurisdicție, contrar art.20 din Constituția Republicii Moldova și art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
33. Prin urmare, la rejudecarea cauzei, instanța de fond va ține cont de cele constatate de către instanța de apel, va verifica toate circumstanțele relevante pentru soluționarea corectă a litigiului, va aprecia probele administrate în mod complet, obiectiv și sub toate aspectele, conform art.130 din Codul de procedură civilă.
34. În conformitate cu prevederile art.385 lit.d) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de avocatul Bria Constantin, reprezentantul apelantului Garștea-Bria Svetlana.

Se casează hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 20.12.2024 și se trimite spre rejudecare cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Garștea-Bria Svetlana către Judecătoria Chișinău, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii privind încasarea prejudiciului cauzat în rezultatul reținerii plăților în caz de eliberare din serviciu și a

cheltuielilor de judecată, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președintele ședinței Serghei Dimitriu

Judecătorii Eleonora Badan-Melnic

Violeta Gîrleanu